

کاهش سوانح ناشی از خودکشی و ورود غیرمجاز به حریم ریلی

«اقدامات و راه حل‌ها»

ترجمه

صدیقه قوامی نرد

کارشناس واحد برنامه‌ریزی و تضمین ایمنی

ویرایش:

حمیدرضا کچوییان معاون واحد برنامه‌ریزی و تضمین ایمنی

منصور شرفیه رئیس گروه واحد برنامه‌ریزی و تضمین ایمنی

منا احمدی راد عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد تهران شرق

تحت نظارت:

علیرضا قنادان مدیر واحد برنامه‌ریزی و تضمین ایمنی

زمستان ۹۵

سرشناسه :
عنوان و نام پدیدآور :
مشخصات نشر :
مشخصات ظاهری :

شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۹۶۷۳۴-۱-۴

وضعیت فهرست نویسی : فیا
یادداشت :
یادداشت :
آوانویسی عنوان :
موضوع :
موضوع :
سناد افزوده :
شناسه افزوده :
رده بندی کسره :
رده بندی دیرس :
شماره کتابشناسی ما :

عنوان: کاهش سوانح ناشی از خودکشی - ورود غیرمجاز به حریم ریلی «اقدامات و راه حل ها»

ناشر: امواج آرام

ترجمه: صدیقه قوامی فرد - کارشناس واحد برنامه ریزی و تضمین ایمنی

طراح جلد و صفحه آرا: وحید روستایی

ویرایش: حمیدرضا کچوییان معاون واحد برنامه ریزی و تضمین ایمنی

منصور شرفیه رئیس گروه واحد برنامه ریزی و تضمین ایمنی

منا احمدی راد عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد تهران شمال

تحت نظارت: علیرضا قنادان مدیر واحد برنامه ریزی و تضمین ایمنی

چاپ و صحافی: پردیس دانش

نوبت چاپ: اول - بهار ۹۶

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

قیمت: ۶۰۸۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۶۷۳۴-۱-۴

۱۵	پیشگفتار
۱۷	مقدمه
۱۹	بررسی اجمالی پروژه RESTRAIL
۱۹	پیشینه
۲۳	فصل اول: برنامه عملیاتی پیشگیری از سوانح و کاهش عواقب آن
۲۶	(۱) توصیف و رک مسأله
۳۲	(۲) بررسی وضعیت تدف
۳۴	(۳) انتخاب راه‌حل‌ها و اقدامات
۳۹	(۴) برنامه اجرا
۴۰	(۵) اجرا
۴۱	(۶) ارزیابی نتایج
۴۳	برنامه عملیاتی کاهش عواقب و پیامدهای حوادث
۴۷	فصل دوم: اقدامات و راه‌حل‌ها
۴۹	گروه‌بندی اقدامات و راه‌حل‌ها
۵۳	(۱) ارزیابی ریسک
۵۳	(۱-۱) شناسایی کانون‌های مهم حادثه‌خیز
۵۸	(۲-۱) پایش تغییرات کانون‌های مهم حادثه‌خیز
۵۹	(۳-۱) برنامه‌ریزی برای موقعیت و شرایط خاص
۶۱	(۴-۱) برنامه‌های BTP PIER
۶۲	(۲) یادگیری از بهترین رویه‌های پذیرفته شده و تجویزی در این زمینه

- ۶۳..... ۱-۲) یادگیری از تجارب بین‌المللی
- ۶۵..... ۲-۲) یادگیری از تجارب ملی
- ۶۶..... ۳-۲) یادگیری از مطالعات تحقیقاتی
- ۶۷..... ۳) همکاری و تشریک مساعی بین سازمان‌ها
- ۶۸..... ۱-۳) شفاف‌سازی مسئولیت‌ها
- ۶۹..... ۲-۳) راهبرد ارتباطی
- ۷۰..... ۳-۳) مشاوره با بیمارستان‌های روانشناسی
- ۷۲..... ۴-۳) همکاری با مقامات
- ۷۲..... ۵-۳) راهبرد ملی پیشگیری از خودکشی
- ۷۴..... ۶-۳) همکاری نوارده
- ۷۵..... ۴) همکاری اجتماعی برای پیشگیری از خودکشی در صنعت ریلی
- ۷۵..... ۱-۴) همکاری اجتماعی برای پیشگیری از خودکشی در صنعت ریلی
- ۷۷..... ۵) تسهیم و انتشار اطلاعات در سطح منطقه
- ۷۸..... ۱-۵) نظارت مبتنی بر اطلاعات محلی
- ۷۹..... ۶) گشت‌زنی و اعمال قانون
- ۸۰..... ۱-۶) گشت‌های بازدارنده از خودکشی
- ۸۲..... ۲-۶) گشت‌های امنیتی با حق اعمال قانون و جریمه
- ۸۶..... ۷) همکاری پلیس و اشخاص حقوقی
- ۱-۷) جلسه و نشست مدیر زیرساخت و مسئولان و پیمان‌کاران راه‌آهن با پلیس و
- ۸۶..... نهادهای قضایی
- ۸۷..... ۲-۷) توافق‌نامه با نهادهای قضایی و سیاسی

- ۳-۷) رویه و برنامه‌های مورد توافق در مورد نحوه واکنش به حادثه..... ۸۹
- ۴-۷) بازدید پلیس و نهادهای قضایی از راه‌آهن..... ۹۰
- ۵-۷) افزایش اطلاعات ریلی پلیس و نهادهای قضایی..... ۹۰
- ۸) حصارکشی در ایستگاه‌ها..... ۹۱
- ۱-۸) حصارکشی جداکننده بین خطوط راه‌آهن..... ۹۲
- ۲-۸) حصارکشی بین سکوها..... ۹۴
- ۱-۸) حصارگذاری در انتهای سکوها..... ۹۶
- ۴-۸) درهای شویی ریلی سکوها..... ۹۸
- ۵-۸) موانع عبور..... ۱۰۰
- ۶-۸) نشانه‌گذاری بازدارنده (موانع نشاندار)..... ۱۰۳
- ۹) حصارکشی بیرون ایستگاه‌ها..... ۱۰۵
- ۱-۹) حصارکشی در نقاط و کانون‌های حادثه‌خیز..... ۱۰۵
- ۲-۹) شبکه‌های توری اطراف پل‌ها..... ۱۰۸
- ۳-۹) حصارکشی اشیاء و تأسیسات نزدیک به خط..... ۱۱۰
- ۴-۹) اقداماتی به منظور خاکی و کثیف کردن لباس افراد حطی..... ۱۱۳
- ۱۰) محوطه‌سازی..... ۱۱۴
- ۱-۱۰) حذف پوشش گیاهی به منظور افزایش قابلیت دید..... ۱۱۴
- ۱۱) سیستم‌های تشخیص و نظارت..... ۱۱۷
- ۱-۱۱) دوربین مدار بسته هوشمند همراه با هشدار صوتی..... ۱۱۷
- ۲-۱۱) سیستم‌های تشخیص همراه با هشدار صوتی..... ۱۲۰
- ۱۲) سیستم نورپردازی با هدف تأثیرگذاری بر رفتار..... ۱۲۳

- ۱۲-۱) منبع نور آرامش‌بخش ۱۲۳
- ۱۲-۲) روشنایی متصل به حسگر حرکتی ۱۲۶
- ۱۲-۳) نورافکن ردیاب متصل به حسگر حرکتی ۱۲۷
- ۱۳) نورپردازی به‌منظور افزایش دید در کانون‌های حادثه‌خیز ۱۳۰
- ۱۳-۱) افزایش قابلیت شناسایی افراد از طریق ایجاد روشنایی در کانون‌های حادثه‌خیز ۱۳۰
- ۱۳-۲) تجهیزات ایمنی و اضطراری در ایستگاه‌ها ۱۳۲
- ۱۴-۱) ج. اطلاعات اضطراری در ایستگاه‌ها به‌منظور حصول اطمینان از انجام ۱۴۱
- ۱۴-۲) اطلاع‌رسانی با هدف تشویق افراد مستعد خودکشی به درخواست کمک ۱۳۵
- ۱۵) مدیریت حادثه و ایجاد ثبات نرم و بستر اطلاعاتی ۱۳۶
- ۱۵-۱) اطلاعات جغرافیایی مربوط به محل حادثه و نقاط دسترسی ۱۳۷
- ۱۵-۲) اطلاعات حادثه، از جمله مشارکت اشخاص ثالث ۱۳۹
- ۱۵-۳) اقدامات ضروری واکنش به حادثه ۱۴۱
- ۱۶) دوربین مدار بسته ۱۴۶
- ۱۶-۱) دوربین مدار بسته ۱۴۶
- ۱۷) کمپین افزایش آگاهی ۱۵۰
- ۱۷-۱) کمپین هدفمند برای پیشگیری از خودکشی ۱۵۰
- ۱۷-۲) کمپین هدفمند به‌منظور جلوگیری از ورود غیرمجاز به حریم ریلی ۱۵۴
- ۱۷-۳) کمپین هدفمند برای گروه‌های آسیب‌پذیر ۱۵۷
- ۱۸) کمپین رسانه‌های جمعی ۱۶۰
- ۱۸-۱) کمپین ملی پیشگیری از خودکشی ۱۶۰

- ۱۶۲..... ۱۸-۲) کمپین ایمنی.....
- ۱۶۶..... ۱۹) دستورالعمل‌هایی برای رسانه.....
- ۱۶۶..... ۱۹-۱) دستورالعمل‌هایی برای رسانه به منظور پیشگیری از اثر تقلیدی.....
- ۱۷۰..... ۱۹-۲) انتشار آمار.....
- ۱۷۰..... ۱۹-۳) اطلاعات و اخبار داده شده به مسافران قطاری که حادثه داده است.....
- ۱۷۱..... ۱۹-۴) تلفات یا آوری‌کننده‌های مرگ.....
- ۱۷۳..... ۲۰) پوستر، ملایم هشدار.....
- ۱۷۳..... ۲۰-۱) پوستر.....
- ۱۷۶..... ۲۰-۲) ملایم هشدار.....
- ۱۷۸..... ۲۱) ملایم بازدارنده.....
- ۱۷۸..... ۲۱-۱) ملایم بازدارنده.....
- ۱۸۲..... ۲۲) آموزش در مدارس و خارج از آن.....
- ۱۸۲..... ۲۲-۱) آموزش مباحث ریسک و ایمنی در مدارس.....
- ۱۸۴..... ۲۲-۲) انضمام پیام‌های ایمنی در دروس مدارس.....
- ۱۸۶..... ۲۲-۳) آموزش بیرون از مدارس برای دانش‌آموزان.....
- ۱۸۷..... ۲۲-۴) آموزش برای بزرگسالان نزدیک مسیر ریلی.....
- ۱۸۸..... ۲۳) آموزش با هدف پیش‌گیری از خودکشی.....
- ۱۸۸..... ۲۳-۱) آموزش برای کسانی که در اولین تماس با افراد مستعد خودکشی می‌باشند.....
- ۱۹۲..... ۲۴) آموزش با هدف پیشگیری از ورود غیرمجاز به حریم ریلی.....
- ۱۹۲..... ۲۴-۱) آموزش کارکنان با هدف شناسایی انواع متجاوزان به حریم ریلی.....
- ۱۹۳..... ۲۵) آموزش، تمرین و مانور برای کاهش پیامدهای حوادث.....

- ۱-۲۵) آموزش برای کارکنان مرتبط به مدیریت حادثه در راه‌آهن..... ۱۹۳
- ۲-۲۵) اجرای مانور برای کارکنان مرتبط به مدیریت حادثه..... ۱۹۵
- ۳-۲۵) ارائه مشاوره به کارکنان در مقابله با حوادث آسیب‌زا..... ۱۹۶
- ۴-۲۵) درج دروس مرتبط با حوادث ریلی در برنامه‌های آموزشی پلیس..... ۲۰۲
- ۵-۲۵) انجام تمرینات و مانور مشترک مدیریت و واکنش به حادثه..... ۲۰۴

پیشگفتار

در تاریخ حمل و نقل ریلی همواره محل های عبور عابرین و وسایل نقلیه جاده ای از روی خطوط راه آهن که تحت عنوان گذرگاه شناخته می شوند به عنوان نقاط حساس، پرخطر و سانحه خیز برای راه آهن مطرح بوده و عبور از این نقاط را برای راهبران قطارها با استرس و نگرانی همراه می نموده است. حقیقت آن است که توسعه مداوم شهرها و سکونت مردم در اطراف خطوط ریلی و همچنین تغییر سیاست گذاری های دولت مبنی بر وارد شدن خطوط ریلی در محدوده های مسکونی شهرها به منظور تشویق و ترغیب بیشتر مردم به استفاده از راه آهن به عنوان حمل و نقل ایمن و پاک آینده راه آهن را به خصوص اینگونه حوادث با چالش جدی تری مواجه ساخت.

یکی از دیدگاه های رایج در مورد تقاطعات ریل و جاده تلاش برای حذف این نقاط بوده است اما آنچه مسلم است حذف کامل این نقاط تماس نه از حیث اجرایی امکان پذیر است و نه از منظر تئوریک اقتصادی به نفع می رسد. با گذشت سالیان سال از عمر راه آهن در ایران و جهان چنین به نظر می رسد که معطوف حشر اذمان به اقدامات صرفاً سخت افزاری که برای مدت مدیدی در کشور تجربه شده و حتی بعضاً سردی نیز داشته است، کافی به نظر نمی رسد.

مروری بر تجربیات ریلی سایر کشورها، بایستی واقعیت است که در برخی از کشورهای پیشرو در زمینه حمل و نقل ریلی نه تنها تعداد فصل تماس بین با جاده و محل های عبور عابران پیاده بسیار بیشتر از کشورها است بلکه این کشورها با بهره گیری از راهکارهای عمدتاً غیرسخت افزاری توانسته اند تعداد حوادث خود را در این نقاط به میزان قابل توجهی کاهش داده و وضعیت ایمن تری را نسبت به کشور ما برای خود رقم زنند.

در کتاب حاضر سعی بر آن است تا بر پایه اطلاعات کمی استخراج شده از کشورهای صاحب رتبه در زمینه ایمنی، اقدامات و تدابیر موفقی که سبب کاهش حوادث ناشی از ورود غیر مجاز به حریم ریلی بوده اند احصا شده و به عنوان نقطه آغازین اقدامات اصلاحی آتی، پیش روی تصمیم سازان و تصمیم گیران صنعت حمل و نقل ریلی قرار گیرد.

موفق و سرپلند باشید

علیرضا قنادان

مدیر واحد برنامه ریزی و تضمین ایمنی